

Werk- en Steungroep Kleuteronderwijs (WSK)

Speerpuntennotitie XS

Inleiding

Het kleuteronderwijs vormt het fundament voor de rest van de hele schoolloopbaan, van lees- en rekenonderwijs tot en met examens of een proefschrift. Voorwaardenscheppend onderwijs waarin het jonge kind zich de basisvaardigheden eigen kan maken, als voorbereiding op het latere schoolse leren. **Hierbij spelen beweging en zintuiglijke waarneming een belangrijke rol; beide ontwikkelen zich op basis van neurologische processen en staan ten dienste van de psychologische ontwikkeling.**

Goed kleuteronderwijs levert een positieve bijdrage aan het oplossen van de huidige problemen in het onderwijs zoals het lerarentekort en het te lage niveau van de basisvaardigheden.

Dominante opvattingen en praktijken m.b.t. het onderwijs aan het jonge kind	Speerpunten WSK m.b.t. het onderwijs aan het jonge kind
Ontwikkelingstheorieën	
De zgn. 'doorgaande leerlijn' wordt bepaald door vooraf vastgestelde en meetbare doelen	Het is de psychologische ontwikkeling van een kind die de echte doorgaande leerlijn bepaalt. Er zijn tempoverschillen bij kinderen.
De intelligentie zou géén zich ontwikkelend vermogen zijn. (Kohnstamm, Langeveld, Selz, Vygotskij, Engelman)	Intelligentie is een ontwikkelend vermogen, dat blijkt uit proeven in de praktijk waarin de ontwikkelstappen zichtbaar worden
Uitgangspunt: Testpsychologie = wetenschap	Ontwikkelingspsychologische stappen volgen = wetenschap
Opleiding leerkrachten jonge kind	
Pabo geeft weinig modules over het jonge kind en er missen specifieke kleuterinhouden	Kennis over de psychologische ontwikkeling van het jonge kind voor onderwijs op niveau
Elke student doet verplicht kleuters én verplicht groep 8	Ruimte voor gemotiveerde leerkrachten voor een specifieke leeftijdscategorie
Op de Academie voor Lichamelijke Opvoeding (ALO) wordt weinig gedoceerd over bewegingsontwikkeling van jonge kinderen	Gedegen kennis bij ALO-afgestudeerden over de vroege bewegingsontwikkeling.
Onderwijsaanbod jonge kind	
Leerdoelen moeten behaald worden	Thema's, uitdagende hoeken, gevarieerd aanbod, opruimen en vrij spel
Halfjaarlijkse signaleringslijsten; gedrag	Observaties van ontwikkelstappen in ontwikkelingsvolgsysteem; gedrag én psychologische ontwikkeling
Toewerken naar methodes groep 3	Vrij spel en voorwaardenscheppend onderwijs
Vroeg of later blijkt veel kostbare interventie en remediëring nodig voor kinderen die nog niet schoolrijp in groep 3 zijn gekomen.	Basisvoorwaarden in orde? Dan pas (lees-)les! Ontspannen niveaugroepen in groep 3 (en 4), want leren lezen kost weinig tijd en ook in 3/4 dus flink ruimte voor spel en beweging.
Trainingsmethodes met veel herhalingen helpen de stof (boven het niveau van het kind) uit het hoofd leren.	Alleen voor een kind dat ergens aan toe is geldt: 'Jong geleerd is oud gedaan'.

Werk- en Steungroep Kleuteronderwijs (WSK)

Speerpuntennotitie XS

	Door spelen leert een kind creatief te zijn en vindt daardoor oplossingen voor problemen.
Interventies gepleegd tijdens het spel waardoor niveau van te halen doelen gemerkt kan worden	Begeleiden <i>zonder</i> verstoring van het spel waardoor het kind in de flow blijft
Er wordt letterkennis gedoceerd om achterstanden in groep 3 te voorkomen terwijl de kinderen die starten in groep 3 best bijna een jaar in leeftijd kunnen verschillen.	Gezien de neurologische en psychologische ontwikkeling wordt in de groepen 1 en 2 de nadruk gelegd op lees- en rekenvoorwaarden
Er worden tweedimensionale werkbladen ingezet, ook voor de driedimensionale ruimtelijke oriëntatie	Voor goede ruimtelijke oriëntatie en een goede basis voor het rekenen wordt er vrij (buiten) gespeeld, spelles en gym gegeven
De normen voor afmetingen van (speel)lokalen in nieuwbouw zijn verlaagd. Problemen leren oplossen is niet meer makkelijk mogelijk door gebrek aan fysieke ruimte	Er is voldoende fysieke ruimte en tijd om vrij te spelen, te ontdekken en problemen op te lossen door middel van gevarieerd speelmateriaal.
Er wordt aan symptoombestrijding gedaan en elke professional kijkt slechts naar zijn of haar onderdeel	Geen symptoomaanpak, maar kijken naar het hele kind. Zoeken naar de oorzaak van stagnatie in de ontwikkeling om op natuurlijke wijze het kind te helpen.

En dan nog dit

1. In het regeerakkoord van 2017 was afgesproken dat de pabo's zouden gaan differentiëren tussen 'Jong Kind' en 'Ouder Kind', zodat de psychologische ontwikkeling theoretisch herkend wordt en er praktisch mee gewerkt kan worden. De WSK is ervan overtuigd dat dit zal bijdragen aan het oplossen van de onderwijs crisis en wil dat deze afspraak alsnog uitgevoerd wordt. Bovendien zal het helpen om het lerarentekort te verminderen (zie hierboven).
2. In het verdrag van de Universele Rechten van het Kind, door de VN aangenomen op 20 november 1989, neemt het recht op spelen een belangrijke plaats in. De WSK is van mening dat dit recht op spel meer serieuze aandacht zou moeten krijgen.
3. Van de kleutertoetsen weten nog niet alle scholen dat ze tot de verleden tijd behoren. Daarom moeten voorlichters, besturen, specialisten, gemeentes en bedrijven dat ook weten en mogen zij niet meer vragen naar toetsresultaten.
4. Wij merken dat er in het veld veel mythes als feiten worden gezien en vice versa. Dat is gebleken ten aanzien van de doorstroom van groep 2 naar groep 3. Ter verduidelijking heeft OCW het boekje 'Doorstroom van kleuters' gepubliceerd.

Lees verder in de (uitgebreide) Werk- en Steungroep Kleuteronderwijs (WSK) Speerpuntennotitie

[KLIK HIER OM DE \(UITGEBREIDE\) VERSIE VAN DE WSK-SPEERPUNTENNOTITIE TE LEZEN.](#)